

Klasa: 320-01/12-01/06
Urbroj: 50301-25/25-12-4

Zagreb, 11. listopada 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tihomira Jakovinu, ministra poljoprivrede, Snježanu Španjol, zamjenicu ministra poljoprivrede i prof. dr. sc. Vesnu Gantner, pomoćnicu ministra poljoprivrede.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, listopad 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Hrvatska poljoprivredna politika i hrvatska poljoprivreda nalaze se u razdoblju u kojem je zbog skorašnjeg pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji potrebno učiniti konačne prilagodbe i usklajivanje sa sustavom Zajedničke poljoprivredne politike EU (ZPP) i pravilima korištenja europskih poljoprivrednih fondova – Europski poljoprivredni garancijski fond (EAGF) i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD).

To se prije svega odnosi na sustav izravnih plaćanja u poljoprivredi koji u 2013. godini mora biti u cijelosti identičan onome koje se primjenjuje u Europskoj uniji, kako bi Republika Hrvatska već od godine ulaska dobila mogućnost povlačenja značajnih sredstava iz EU fondova koja su joj zajamčena pristupnim ugovorom.

Proces reforme sustava izravnih plaćanja u Republici Hrvatskoj tekao je postepeno.

Do uključivo 2008. godine u Republici Hrvatskoj su sva izravna plaćanja bila proizvodno vezana. Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je stupio na snagu u srpnju 2009. godine (Narodne novine, broj 83/2009), napravljen je prvi važan korak u približavanju hrvatskog sustava izravnih plaćanja u poljoprivredi sustavu koji se primjenjuje u Europskoj uniji. Tim je Zakonom pojednostavljen sustav izravnih plaćanja smanjenjem broja razreda potpore te je uvedeno osnovno plaćanje po površini u biljnoj proizvodnji kao oblik proizvodno nevezanog plaćanja (uvezeno je načelo odvajanja plaćanja od proizvodnje; eng. „de-coupling“). Propisani su mehanizmi financijske discipline te je utvrđena gornja razina jediničnih plaćanja za 2009. i 2010. godinu. Također su uvedeni mehanizmi bitni za buduću provedbu izravnih plaćanja u Europskoj uniji, uključujući sustav višestruke sukladnosti (eng. „cross-compliance“) i sustav upravljanja izravnim plaćanjima - integrirani administrativni i kontrolni sustav (eng. „IACS“). Značajno je smanjen broj proizvodno vezanih plaćanja i to s prijašnjih više od 200 na 37 stavaka.

Međutim, taj prvi korak usklajivanja izravnih plaćanja sa sustavom u Europskoj uniji nije bio dovoljan s obzirom na tijek pristupnih pregovora. Stoga je bilo potrebno donijeti jasan zakonski okvir za razdoblje do pristupanja Europskoj uniji kojim bi se potvrdio smjer dalnjih postupnih promjena tijekom prepristupnog razdoblja koji je išao u pravcu porasta udjela proizvodno nevezanih plaćanja, te kojim bi se utvrdile gornje financijske granice za ukupna izravna plaćanja te za preostala sektorska proizvodno vezana plaćanja. Reforma

sustava izravnih plaćanja i pravodobno usvajanje zakona u 2010. godini bili su, osim toga, najvažnije neformalno mjerilo, odnosno preduvjet za okončanje pregovora u poglavlju 11. „Poljoprivreda i ruralni razvoj“. Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju iz 2010. godine (Narodne novine, broj 92/2010) utvrđen je osnovni model izravnih plaćanja koji će se primjenjivati od trenutka pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji - Regionalni model jedinstvenih izravnih plaćanja (SPS model) te dozvoljena proizvodno vezana plaćanja sa sljedećim obilježjima:

- cijeli teritorij države je jedna regija;
- primjena različitih iznosa izravnih plaćanja po hektaru za pašnjake te za ostalo poljoprivredno zemljište;
- primjena proizvodno vezanih plaćanja – premije za krave dojilje (do 100% u odnosu na dozvoljeni iznos) i premije za ovce i koze (do 50% u odnosu na dozvoljeni iznos);
- primjena nacionalne rezerve za dodjelu prava na plaćanje za osjetljive sektore (mljek, tov goveda, ovce i koze i duhan).

Također, ovim Zakonom omogućena je postupna prilagodba iznimno osjetljivih sektora koji se ne potiču u Europskoj uniji, u smislu dodjele plaćanja u prijelaznom razdoblju od tri godine po ulasku Republike Hrvatske u Europsku uniju (mlječne krave, krmače, maslinovo ulje, šećerna repa, duhan).

Pregovorima u poglavlju 11. „Poljoprivreda i ruralni razvoj“ zaključeno je da se Republika Hrvatska uključuje u europski sustav izravnih plaćanja od 2013. godine (I. stup ZPP), a u sustav mjera ruralnog razvoja od 2014. godine (II. stup ZPP). Kako važeći Zakon uređuje izravna plaćanja zaključno s 2012. godinom, potrebno je donijeti novi Zakon kojim će se urediti izravna plaćanja od 2013. godine.

Pitanja koja se uređuju ovim Zakonom i posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Ovim Zakonom uređuju se:

1. uvjeti i postupak za dodjelu izravnih plaćanja poljoprivrednim gospodarstvima te njihova visina od 2013. godine, a koja obuhvaćaju
  - ZPP izravna plaćanja i
  - plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Nadalje, ZPP izravna plaćanja obuhvaćaju:

- jedinstveno plaćanje (pravo na regionalno plaćanje i pravo na plaćanje iz nacionalne rezerve),
  - proizvodno vezana plaćanja u sektoru ovaca i koza te krava dojilja,
  - specifična plaćanja;
2. visina izravnih plaćanja za proizvodnu 2012. godinu, radi usklađivanja s iznosima potpore utvrđenim u pregovorima;
  3. mjere ruralnog razvoja od 2013. godine koje obuhvaćaju nacionalne mjere ruralnog razvoja i pretpriступnu EU pomoći poljoprivredi i ruralnom razvoju, što će se

- primjenjivati do konca 2013. godine, te mjere ruralnog razvoja od 2014. godine u skladu s EU propisima za novo programsko razdoblje 2014-2020;
4. državna potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju, odnosno pravila za dodjelu potpore izvan okvira ZPP, a koja se dodjeljuje iz državnog proračuna Republike Hrvatske ili iz lokalnih proračuna jedinica lokalne samouprave – općina i gradova i jedinica područne (regionalne) samouprave – županija;
  5. inspekcijski i upravni nadzor nad provedbom Zakona.

Donošenjem ovoga Zakona Republici Hrvatskoj omogućit će se korištenje EAGF i EAFRD fondova Europske unije i primjena sustava izravnih plaćanja poljoprivredi u skladu s EU legislativom, i to:

- Uredbom Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike, te kojom se izmjenjuju i dopunjaju Uredbe (EZ) br. 1290/2005, (EZ) br. 247/2006, (EZ) br. 378/2007, te ukida Uredba (EZ) br. 1782/2003,
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1120/2009 od 29. listopada 2009. o detaljnim pravilima za provedbu programa jedinstvenih plaćanja iz glave III. Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike,
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1121/2009 od 29. listopada 2009. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u vezi s programom potpore za poljoprivrednike iz njezinih glava IV. i V.,
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1122/2009 od 30. studenog 2009. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u vezi s međusobnom usklađenosti, modulacijom i integriranim sustavom upravljanja i nadzora u sklopu programa izravnih potpora za poljoprivrednike predviđenih navedenom Uredbom te za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 u vezi s međusobnom usklađenosti u sklopu programa potpore predviđenih za sektor vina.

Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji utvrđeno je:

- godišnja alokacija za izravna plaćanja u 100%-tnom iznosu od 373 milijuna eura,
- godišnja alokacija za izravna plaćanja za razminirano poljoprivredno zemljište u 100%-tnom iznosu od 9,6 milijuna eura,
- prijelazno razdoblje za korištenje godišnje alokacije za izravna plaćanja sa sljedećim rasporedom i iznosima:
  - 25% u 2013. (prva godina primjene EU sustava izravnih plaćanja)
  - 30% u 2014.
  - 35% u 2015.
  - 40% u 2016.
  - 50% u 2017.
  - 60% u 2018.
  - 70% u 2019.
  - 80% u 2020.

- 90% u 2021.
- 100% u 2022.
- mogućnost nadoplate za izravna plaćanja sredstvima državnog proračuna do 100%-tnog iznosa od prve godine primjene EU sustava izravnih plaćanja (*eng. „top-ups“*).

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona potrebno je osigurati sredstva državnog proračuna Republike Hrvatske u skladu s iznosima prema sljedećoj tablici:

vrsta mjere	2013		2014	
	HR izvor	EU izvor	HR izvor	EU izvor
Mjere ruralnog razvoja	301.000.000	-	221.000.000	-
Izravna plaćanja u poljoprivredi	2.214.658.085	-	2.459.150.000	717.375.000
SVEUKUPNO	2.515.658.085	-	2.680.150.000	717.375.000

IV. PRIJEDLOG DA SE OVAJ ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama članka 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora propisano je da se po hitnom postupku donose zakoni koji se uskladjuju s propisima Europske unije.

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku radi:

- utvrđivanja uvjeta za ostvarivanje izravnih plaćanja u 2013. godini u skladu s EU sustavom,
- pravovremene administrativne pripreme za primjenu usklađenog sustava izravnih plaćanja u 2013. godini i obveznog završetka procesa akreditacije Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju do konca ove godine.

Napominjemo kako je krajnji rok donošenje legislativnog okvira za izravna plaćanja listopad 2012. godine, kojeg je potvrdila Europska komisija kao prihvatljivog i koji je zabilježen u tzv. monitoring tablicama za praćenje napretka u izvršavanju obveza i zahtjeva koji proizlaze iz pristupnih pregovora.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

GLAVA I.

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje sljedeće:

- a) potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju koja obuhvaća izravna plaćanja u poljoprivredi od 2013. godine, mjere ruralnog razvoja od 2013. godine i državnu potporu,
- b) visina izravnih plaćanja za proizvodnu 2012. godinu,
- c) upravni i inspekcijski nadzor,
- d) prekršajne odredbe.

Članak 2.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Uredbom Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike, te kojom se izmjenjuju i dopunjuju Uredbe (EZ) br. 1290/2005, (EZ) br. 247/2006, (EZ) br. 378/2007, te ukida Uredba (EZ) br. 1782/2003 (SL L 30, 31. 1. 2009.),
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1120/2009 od 29. listopada 2009. o detaljnim pravilima za provedbu programa jedinstvenih plaćanja iz glave III. Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike (SL L 316, 2. 12. 2009.),
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1121/2009 od 29. listopada 2009. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u vezi s programom potpore za poljoprivrednike iz njezinih glava IV. i V. (SL L 316, 2. 12. 2009.),
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1122/2009 od 30. studenog 2009. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u vezi s međusobnom usklađenosti, modulacijom i integriranim sustavom upravljanja i nadzora u sklopu programa izravnih potpora za poljoprivrednike predviđenih navedenom Uredbom te za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 u vezi s međusobnom usklađenosti u sklopu programa potpore predviđenih za sektor vina (SL L 316, 2. 12. 2009.).

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Nacionalne mjere ruralnog razvoja* obuhvaćaju potporu za osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi, IAKS mjere ruralnog razvoja, potporu za organizaciju manifestacija i potporu za proizvode s oznakama kvalitete.
2. *IAKS mjere ruralnog razvoja* jesu mjere ruralnog razvoja kod kojih se plaćanja vrše po površini ili grlu stoke i za čiju provedbu se koristi integrirani administrativni i kontrolni sustav (u dalnjem tekstu: IAKS), a obuhvaćaju potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, potporu za ekološku poljoprivrednu proizvodnju, potporu za integriranu poljoprivrednu proizvodnju, potporu za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja.
3. *Korisnik izravnih plaćanja* (u dalnjem tekstu: Korisnik) je fizička ili pravna osoba koja obavlja poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu upisanom u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava prema Zakonu o poljoprivredi te ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.
4. *Poljoprivredno gospodarstvo* čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja jedna fizička ili pravna osoba, a nalazi se na teritoriju Republike Hrvatske.
5. *Izravna plaćanja* isplaćuju se izravno Korisniku, a obuhvaćaju
  - jedinstveno plaćanje na regionalnoj razini (u dalnjem tekstu: jedinstveno plaćanje),
  - proizvodno vezana plaćanja u sektoru ovaca i koza te krava dojilja,
  - specifična plaćanja,
  - plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima za proizvodne godine 2013. do 2015.
6. *ZPP* znači Zajednička poljoprivredna politika EU.
7. *ZPP izravna plaćanja* obuhvaćaju jedinstveno plaćanje, proizvodno vezana plaćanja u sektoru ovaca i koza te krava dojilja i specifična plaćanja od proizvodne 2013. godine.
8. *Korisnik potpore u sklopu mjera ruralnog razvoja i državne potpore* je fizička ili pravna osoba koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.
9. *Poljoprivredna djelatnost* podrazumijeva proizvodnju, žetvu i berbu poljoprivrednih kultura, držanje i uzgoj domaćih životinja u svrhu poljoprivredne proizvodnje ili održavanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju.
10. *Višestruka sukladnost* je ispunjavanje uvjeta vezanih uz zaštitu okoliša, zdravlje ljudi, životinja i bilja, dobrobit životinja te ispunjavanja dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta utvrđenih posebnim propisima.
11. *Poljoprivredno zemljište* je ono na kojem se obavlja poljoprivredna djelatnost, a obuhvaća oranice, trajne nasade i pašnjake.

12. *Pašnjak* je poljoprivredno zemljište korišteno za uzgoj trave ili drugog zeljastog krmnog bilja na prirodan način (samozasijavanjem) ili kultivacijom (sjetvom), a koje nije uključeno u plodored pet ili više godina, te se održava napasivanjem stoke ili košnjom.

GLAVA II.

IZRAVNA PLAĆANJA OD 2013. GODINE

POGLAVLJE I

OPĆE ODREDBE

Višestruka sukladnost

Članak 4.

(1) Korisnici izravnih plaćanja trebaju poštivati uvjete višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji, i to:

- uvjete vezane uz zaštitu okoliša, zdravlje ljudi, životinja i bilja te dobrobit životinja, utvrđene posebnim propisima i
- uvjete vezane uz dobru poljoprivrednu i okolišnu praksu.

(2) Nepridržavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima za posljedicu umanjenje ili gubitak izravnih plaćanja.

(3) Površine koje se koriste kao pašnjaci na dan 1. srpnja 2013. godine u zahtjevima za izravna plaćanja ne mogu se prenamijeniti za druge namjene već trebaju ostati pašnjaci.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, u posebno opravdanim slučajevima pašnjak se može prenamijeniti ukoliko to neće značajno utjecati na smanjenje ukupnih površina pod pašnjacima.

(5) Ministar nadležan za poljoprivredu (u dalnjem tekstu: ministar), uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša i ministra nadležnog za zdravlje ljudi, pravilnikom određuje:

- uvjete iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka koji se odnose na višestruku sukladnost,
- uvjete iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka,
- rokove u kojima ispunjavanje uvjeta višestruke sukladnosti postaje obveza u ostvarivanju izravnih plaćanja i
- način umanjenja prava za neizvršavanje obveza.

Savjetovanje poljoprivrednika vezano uz višestruku sukladnost

Članak 5.

(1) Korisnici izravnih plaćanja mogu se uključiti u sustav savjetovanja poljoprivrednika u pogledu ispunjavanja uvjeta višestruke sukladnosti.

(2) Usluge savjetovanja Korisnika iz stavka 1. ovoga članka su besplatne.

(3) Poljoprivredna savjetodavna služba provodi sustav savjetovanja Korisnika iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Sustav savjetovanja iz stavka 1. ovoga članka u području zdravlja ljudi i životinja te dobrobiti životinja, osim Poljoprivredne savjetodavne službe, mogu provoditi i Hrvatska poljoprivredna agencija i veterinarske organizacije s javnim ovlastima.

(5) Način i uvjete provedbe sustava savjetovanja poljoprivrednika iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar pravilnikom.

Integrirani administrativni i kontrolni sustav – IAKS

Članak 6.

(1) IAKS čine kompjutorizirana baza podataka koja sadrži podatke o svakom Korisniku koji podnosi zahtjev za izravna plaćanja, njegovom poljoprivrednom gospodarstvu kao i postupci nužni za pravilnu provedbu izravnih plaćanja, a to su:

- jedinstvena identifikacija Korisnika koji podnose zahtjeve,
- sustav za identifikaciju zemljišnih parcela (u dalnjem tekstu: ARKOD sustav),
- sustav za identifikaciju i registraciju životinja (u dalnjem tekstu: JRDŽ),
- sustav za identifikaciju i registraciju prava na plaćanje,
- podnošenje zahtjeva,
- administrativna kontrola zahtjeva i
- kontrola na terenu.

(2) IAKS sustavom upravlja Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u dalnjem tekstu: Agencija za plaćanja).

Jedinstvena identifikacija Korisnika

Članak 7.

Za identifikaciju Korisnika koriste se:

- jedinstveni matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva (MIBPG) koji se dodjeljuje prilikom upisa u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i

– osobni identifikacijski broj (OIB).

ARKOD sustav

Članak 8.

(1) ARKOD sustav je evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u digitalnom grafičkom obliku.

(2) ARKOD sustav uspostavlja i vodi Agencija za plaćanja.

(3) Referentna čestica za ostvarivanje prava na izravna plaćanja je ARKOD parcela.

Podnošenje zahtjeva

Članak 9.

Zahtjev za izravna plaćanja podnosi Korisnik svake godine Agenciji za plaćanja.

Viša sila

Članak 10.

U obradi zahtjeva za izravna plaćanja Agencija za plaćanja priznaje postojanje više sile ili iznimnih okolnosti u slučajevima kao što su:

- (a) smrt poljoprivrednika;
- (b) dugotrajna nesposobnost poljoprivrednika za rad;
- (c) teška prirodna nepogoda koja je ozbiljno naštetila poljoprivrednome zemljištu gospodarstva;
- (d) nemamjerno uništenje prostora za stoku na gospodarstvu;
- (e) epizootijske bolesti koje su pogodile dio ili svu stoku poljoprivrednika.

Administrativna kontrola

Članak 11.

Administrativnu kontrolu zahtjeva za izravna plaćanja provodi Agencija za plaćanja, a obuhvaća kontrolu usklađenosti svih podnesenih zahtjeva za izravna plaćanja sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

Kontrola na terenu

Članak 12.

(1) Kontrolu zahtjeva za izravna plaćanja na terenu provodi Agencija za plaćanja.

(2) Poslove kontrole na terenu Agencija za plaćanja može povjeriti drugim pravnim osobama.

(3) Kontrolom na terenu tijekom jedne godine mora biti obuhvaćeno najmanje 5% od svih Korisnika koji su podnijeli zahtjev iz stavka 1. ovoga članka za tu proizvodnu godinu.

(4) Ako se kontrolom na terenu otkriju bitne nepravilnosti povećat će se broj kontrola na terenu u tekućoj godini kao i postotak Korisnika koje treba kontrolirati u sljedećoj godini.

(5) Uzorak na kojem će biti provedena kontrola na terenu podnesenih zahtjeva odabire se na podlozi analize rizika i elemenata reprezentativnosti koje za svaku godinu donosi Agencija za plaćanja.

(6) Agencija za plaćanja će na temelju rezultata provedenih kontrola za svaku godinu ocijeniti učinkovitost parametara koji su korišteni pri analizi rizika u prethodnoj godini, te prema potrebi unaprijediti metode analize rizika koje će biti korištene za iduću godinu.

Umanjenja i isključenja

Članak 13.

(1) Ukoliko se utvrdi da Korisnik ne ispunjava uvjete za izravna plaćanja, na plaćanje ili dio plaćanja koje mu je dodijeljeno ili koje mu se treba dodijeliti primjenjuju se umanjenja i isključenja.

(2) Za odstupanja između prijavljenih i stvarno utvrđenih poljoprivrednih površina, odnosno između prijavljenog i stvarno utvrđenog broja domaćih životinja koje ispunjavaju uvjete za izravna plaćanja do uključivo 20% izvršit će se umanjenja isplata izravnih plaćanja za cijeli ili dio zahtjeva, a za odstupanja iznad 20% izvršit će se isključenja od isplate izravnih plaćanja za cijeli ili dio zahtjeva.

(3) Postotak umanjenja iz stavka 1. ovoga članka u slučaju neispunjavanja uvjeta višestruke sukladnosti ovisi o ozbiljnosti, opsegu, trajanju i ponavljanju utvrđenih odstupanja, a Korisnika se može i potpuno isključiti iz sustava izravnih plaćanja tijekom jedne ili više kalendarskih godina.

(4) Umanjenja u slučaju neispunjavanja uvjeta višestruke sukladnosti zbog nemara iznose do uključivo 5% od ukupnog iznosa prava na izravna plaćanja, a u slučaju ponovljenog neispunjavanja uvjeta višestruke sukladnosti iznose do uključivo 15%. U slučaju namjernog neispunjavanja uvjeta višestruke sukladnosti umanjenje iznosi više od 20%.

Odluke

Članak 14.

(1) Agencija za plaćanja za svakog Korisnika donosi Odluku o ostvarivanju prava na izravna plaćanja koja se Korisniku dostavlja preko zaštićene mrežne aplikacije - Agronet sustava, a najkasnije do 31. svibnja iduće godine.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.

(3) Na Odluku iz stavka 1. ovoga članka Korisnik ima pravo podnijeti prigovor povjerenstvu za prigovore u Agenciji za plaćanja u roku od 30 dana od zaprimanja Odluke.

(4) Datum zaprimanja Odluke je datum obavijesti na internet stranicama Agencije za plaćanja da je Odluka dostavljena preko Agroneta.

Članak 15.

(1) Obračun prava na izravna plaćanja po Korisniku provodi se do 15. svibnja iduće godine na način da se u obračunu obuhvate sva prava na izravna plaćanja u proizvodnoj godini za koju se podnosi zahtjev, uključujući:

- umanjenja i isključenja nastala kao posljedica rezultata kontrole ispravnosti i pravodobnosti zahtjeva, poštivanja višestruke sukladnosti, kontrole na terenu i inspekcijskog nadzora, te
- prilagodbu jediničnih iznosa izravnih plaćanja u skladu s raspoloživim financijskim okvirom.

(2) Obračun prava na izravna plaćanja i isplate vrši Agencija za plaćanja.

Članak 16.

(1) Isplata izravnih plaćanja Korisnicima nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji obračunava se u kunskoj protuvrijednosti temeljem srednjeg tečaja Europske središnje banke na zadnji radni dan prije 1. listopada tekuće godine.

(2) Isplate se vrše u cijelosti izravno na račun Korisnika u razdoblju od 1. prosinca do 30. lipnja naredne kalendarske godine u najviše dvije rate, i to nakon provjere ispunjavanja uvjeta za dodjelu izravnih plaćanja.

(3) Iznimno, isplate se mogu vršiti i prije roka iz stavka 2. ovoga članka i to po odobrenju Europske komisije.

(4) Izravna plaćanja se ne isplaćuju Korisnicima za koje se utvrdi da su na umjetan način stvorili uvjete potrebne za odobravanje plaćanja kako bi stekli prednost protivno odredbama ovoga Zakona.

Minimalni zahtjevi za primanje izravnih plaćanja

Članak 17.

Izravna plaćanja se Korisnicima ne isplaćuju u jednome od sljedećih slučajeva:

- a) za Korisnike koji ostvaruju pravo po poljoprivrednoj površini – ako je ukupna prihvatljiva površina gospodarstva za koju se traže izravna plaćanja ili se ona trebaju dodijeliti prije primjene prilagodbi na temelju kontrole ispravnosti zahtjeva iz članka 15. ovoga Zakona manja od jednoga hektara,
- b) za ostale Korisnike – ako je ukupni iznos zatraženih izravnih plaćanja koja se trebaju dodijeliti prije primjene prilagodbi iz članka 15. ovoga Zakona manji od 100 eura u kunskoj protuvrijednosti.

Članak 18.

Korisnici ostvaruju pravo na izravna plaćanja u okviru državne potpore za iznimno osjetljive sektore ukoliko im obujam pojedinih proizvodnji na razini proizvodne godine zadovoljava minimume (u dalnjem tekstu: minimalno poticane količine) utvrđene u Dodatku 3., koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

OPG – status obveznika poreza na dohodak

Članak 19.

Korisnici - fizičke osobe koje su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarile više od 48.000,00 kuna primitaka od izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja, a u tekućoj godini podnose zahtjev za izravna plaćanja i IAKS mjere ruralnog razvoja, obveznici su poreza na dohodak ili dobit po osnovi obavljanja djelatnosti poljoprivrede, sukladno posebnim propisima.

POGLAVLJE II.

PRIMJENA IZRAVNIH PLAĆANJA

Članak 20.

(1) Jedinstveno plaćanje sastoji se od prava na regionalno plaćanje i prava na plaćanje iz nacionalne rezerve.

(2) Za primjenu jedinstvenog plaćanja čitav teritorij Republike Hrvatske podrazumijeva se jednom regijom.

(3) Način i uvjete provedbe izravnih plaćanja te detaljne kriterije i postupke za ostvarivanje izravnih plaćanja propisat će ministar pravilnikom.

Omotnica za ZPP izravna plaćanja i omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima

Članak 21.

(1) Omotnica za ZPP izravna plaćanja predstavlja gornju granicu za stvaranje obaveza državnog proračuna Republike Hrvatske tijekom pojedine proizvodne godine za te vrste izravnih plaćanja.

(2) Omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima predstavlja gornju granicu za stvaranje obaveza državnog proračuna Republike Hrvatske tijekom pojedine proizvodne godine za tu vrstu izravnih plaćanja.

(3) Raspodjela omotnica iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prikazana je u Dodatku 1., koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

(4) Vrijednost ZPP izravnih plaćanja i vrijednost plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima za tekuću proizvodnu godinu ovise o sredstvima planiranim u državnom proračunu Republike Hrvatske u sljedećoj godini.

(5) Ukoliko su omotnice iz stavaka 1. i 2. ovoga članka manje od sredstava planiranih u državnom proračunu Republike Hrvatske, vrijednost ZPP izravnih plaćanja i vrijednost plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima proporcionalno se umanjuje, vodeći računa o strukturi omotnice iz Dodatka 1. ovoga Zakona.

(6) Sredstva za financiranje ZPP izravnih plaćanja osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunu Europske unije, za isplate koje se odnose na 2013. proizvodnu godinu i sljedeće godine.

(7) Sredstva za financiranje plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima osiguravaju se isključivo u državnom proračunu Republike Hrvatske.

DIO I.

ZPP IZRAVNA PLAĆANJA

Prava na regionalno plaćanje

Članak 22.

(1) Prava na regionalno plaćanje dodjeljuju se iz omotnice za ZPP izravna plaćanja po hektaru prihvatljive površine, a temeljem zahtjeva Korisnika za dodjelu prava na regionalno plaćanje.

(2) Prihvatljiva površina za dodjelu prava na regionalno plaćanje je poljoprivredno zemljište na poljoprivrednom gospodarstvu ili svaka površina zasađena kulturama kratkih ophodnji (šifra Carinske tarife ex. 0602 90 41), koja se koristi za poljoprivrednu aktivnost ili poljoprivredna površina koja se uz pretežito obavljanje poljoprivredne aktivnosti koristi i za nepoljoprivredne aktivnosti.

(3) Uvjet za dodjelu prava na regionalno plaćanje je posjed prihvatljive površine evidentirane u ARKOD sustavu, i to najkasnije na dan podnošenja zahtjeva za dodjelu prava na regionalno plaćanje.

(4) Broj dodijeljenih prava na regionalno plaćanje u 2013. godini jednak je broju hektara prihvatljive površine iz zahtjeva podnesenih u proizvodnoj 2013. godini.

(5) Vrijednost dodijeljenih prava na regionalno plaćanje u 2013. godini odgovara kvocijentu gornje granice obaveza prava na regionalno plaćanje iz Dodatka 1. ovoga Zakona i broja dodijeljenih prava prema stavku 4. ovoga članka.

(6) Vrijednost prava na regionalno plaćanje za pašnjake ne može biti veća od jedne četvrtine vrijednosti prava na regionalno plaćanje za ostale vrste korištenja zemljišta.

(7) Broj i vrijednost dodijeljenih prava na regionalno plaćanje Korisnicima u 2013. godini primjenjivat će se do utvrđivanja novih uvjeta.

(8) Dodijeljena prava na regionalno plaćanje realiziraju se godišnjim podnošenjem zahtjeva za realizaciju prava na regionalno plaćanje.

(9) Podnošenje zahtjeva za dodjelu prava na regionalno plaćanje u 2013. godini ujedno znači i podnošenje zahtjeva za realizaciju prava na regionalno plaćanje u 2013. godini.

(10) Uvjet za realizaciju jednog prava na regionalno plaćanje je posjed jednog hektara prihvatljive površine evidentirane u ARKOD sustavu.

(11) Prihvatljiva površina prijavljena u zahtjevu za realizaciju prava na regionalno plaćanje može biti sadržana i u zahtjevu za ostale vrste izravnih plaćanja te u ostalim zahtjevima za potporu u sklopu mjera ZPP-a.

(12) Prava na regionalno plaćanje koja se ne realiziraju tijekom dvije uzastopne godine vraćaju se u nacionalnu rezervu osim u slučaju više sile.

(13) Prava na regionalno plaćanje mogu se prenositi između Korisnika i na nasljednike prava na regionalno plaćanje.

(14) Prijenos prava na regionalno plaćanje obuhvaća prodaju, davanje u zakup i nasljeđivanje.

(15) Prodaja prava na regionalno plaćanje moguća je uz prodaju ili bez prodaje odgovarajućeg broja hektara poljoprivrednog zemljišta.

(16) Davanje u zakup prava na regionalno plaćanje moguće je isključivo uz davanje u zakup odgovarajućeg broja hektara poljoprivrednog zemljišta.

(17) Prijenos prava na regionalno plaćanje ima za posljedicu:

- smanjenje vrijednosti prava za 50% u slučaju prodaje prava na regionalno plaćanje bez odgovarajućeg broja hektara poljoprivrednog zemljišta,
- smanjenje vrijednosti prava za 10% u slučaju prodaje prava s odgovarajućim brojem hektara poljoprivrednog zemljišta.

(18) U slučaju prijenosa čitavog poljoprivrednog gospodarstva prijenos prava na regionalno plaćanje ne podliježe smanjenju vrijednosti prava.

Prava na plaćanje iz Nacionalne rezerve

Članak 23.

(1) Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve dodjeljuju se iz omotnice za ZPP izravna plaćanja, a temeljem zahtjeva Korisnika za dodjelu prava na plaćanje iz nacionalne rezerve.

(2) Nacionalna rezerva može se koristiti kako bi se, u skladu s objektivnim mjerilima i na način kojime se osigurava jednakost postupanja prema Korisnicima i izbjegava narušavanje tržišta i tržišnoga natjecanja, dodijelila prava na plaćanje iz nacionalne rezerve, i to za Korisnike:

- koji se nalaze u posebnom položaju radi prijelaza na jedinstveno plaćanje,
- koji su započeli s obavljanjem poljoprivredne aktivnosti,
- u područjima u kojima se provode programi restrukturiranja ili razvojni programi, povezani s određenim oblikom javne intervencije kako bi se spriječilo

- napuštanje zemlje i/ili kompenzirao nepovoljniji položaj poljoprivrednika u tim područjima,
- koji se nalaze u posebnoj situaciji.

(3) Korisnici u posebnom položaju iz stavka 2. alineje 1. ovoga članka jesu oni kojima su u 2012. godini dodijeljena prava na plaćanje iz nacionalne rezerve za sektore mlijeka, tova goveda, ovaca i koza te duhana.

(4) Vrijednost dodijeljenih prava Korisnicima u 2012. godini iz nacionalne rezerve jednak je vrijednosti prava koja će im se dodijeliti u 2013. godini iz nacionalne rezerve.

(5) Korisnici koji se nalaze u posebnoj situaciji iz stavka 2. alineje 4. ovoga članka jesu oni koji su u 2012. godini okončali investicije u sektorima mlijeka, tova goveda i ovaca i koza.

(6) Radi primjene stavka 2. ovoga članka, Korisniku se dodjeljuju prava na plaćanje iz nacionalne rezerve čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 5.000 eura u kunskoj protuvrijednosti, i to kroz:

1. dodjelu prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti ili
2. dodjelu novih prava na regionalno plaćanje ili
3. dodjelu posebnih prava na plaćanje za Korisnike bez zemljišta.

(7) Broj i vrijednost dodijeljenih prava na plaćanje iz nacionalne rezerve Korisnicima u 2013. godini primjenjivat će se do utvrđivanja novih uvjeta, a ukupna vrijednost im ne prelazi 20% omotnice za ZPP izravna plaćanja.

(8) Korištenje nacionalne rezerve za proizvodnu 2013. godinu podliježe odobrenju Europske komisije, a zahtjev za odobrenje korištenja nacionalne rezerve Ministarstvo poljoprivrede (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) šalje Europskoj komisiji do 15. srpnja 2013. godine.

(9) Dodijeljena prava na plaćanje iz nacionalne rezerve realiziraju se godišnjim podnošenjem zahtjeva za realizaciju prava na plaćanje iz nacionalne rezerve.

(10) Podnošenje zahtjeva za dodjelu prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u 2013. godini ujedno znači i podnošenje zahtjeva za realizaciju prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u 2013. godini.

(11) Uvjet za realizaciju jednog prava na plaćanje iz nacionalne rezerve je:

- u slučaju iz stavka 6. točaka 1. i 2. ovoga članka, posjed jednog hektara prihvatljive površine evidentirane u ARKOD sustavu,
- u slučaju iz stavka 6. točke 3. ovoga članka, zadržavanje najmanje 50% obujma poljoprivredne aktivnosti Korisnika izražene kao broj uvjetnih grla u odnosu na referentnu godinu, ukoliko se radi o sektorima mlijeka, ovaca i koza te tova goveda.

(12) Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve koja se ne realiziraju tijekom dvije uzastopne godine vraćaju se u nacionalnu rezervu osim u slučaju više sile.

(13) Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u slučaju iz stavka 6. točke 3. ovoga članka mogu se prenositi između Korisnika, samo uz istovremeni prijenos čitavog poljoprivrednog gospodarstva.

(14) Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve mogu se prenijeti prodajom ili nasljedivanjem.

(15) Svaka prodaja prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u slučaju iz stavka 6. točke 1. ovoga članka ima za posljedicu smanjenje vrijednosti prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti za uvećani dio, a ostvarena razlika u vrijednosti se vraća u nacionalnu rezervu osim u slučaju iz stavka 13. ovoga članka.

Posebna nacionalna rezerva za razminirano zemljište

Članak 24.

(1) Posebna nacionalna rezerva za razminirano zemljište jesu sredstva prikazana u Dodatku 2. koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

(2) Razminirano zemljište za koje bi Korisnici mogli ostvariti pravo na plaćanje iz posebne nacionalne rezerve za razminirano zemljište mora biti upisano u ARKOD i mora udovoljavati uvjetima o prihvatljivim površinama iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) U 2013. godini prava na plaćanje za razminirano zemljište dodjeljuju se na temelju razminiranog zemljišta koje je stavljeno u poljoprivrednu funkciju u razdoblju između 1. siječnja 2005. godine do 31. prosinca 2012. godine.

(4) Za razdoblje od 2014. do 2022. godine prava na plaćanja za razminirano zemljište dodjeljuju se Korisnicima za razminirane površine za koje je podnesen zahtjev u toj godini, a koje su stavljene u poljoprivrednu funkciju tijekom prethodne kalendarske godine.

(5) Prava na plaćanja za razminirano zemljište dodjeljuju se sukladno objektivnim kriterijima kojima se osigurava jednakost postupanja prema svim Korisnicima izravnih plaćanja.

(6) Vrijednost prava na plaćanje za razminirano zemljište ne može biti veća od vrijednosti prava na regionalno plaćanje sukladno načinu korištenja.

(7) Poljoprivredno zemljište prihvatljivo za dodjelu prava na plaćanje sukladno ovom članku ne može biti prihvatljivo za dodjelu prava na regionalno plaćanje.

(8) Detalje vezane uz način i uvjete dodjele, korištenja te prijenosa prava na plaćanja iz posebne nacionalne rezerve za razminirano zemljište propisat će ministar posebnim propisom.

Proizvodno vezana plaćanja

Članak 25.

(1) Proizvodno vezana plaćanja obuhvaćaju godišnje premije za krave dojilje i premije za ovce i koze.

(2) Individualna prava na premije za krave dojilje i na premije za ovce i koze dodjeljuju se Korisnicima temeljem zahtjeva za dodjelu prava na premije, a koji u slučaju premije za krave dojilje udovoljavaju uvjetima iz članka 26. stavka 2. točki 1. i 2. ovoga Zakona.

(3) Broj individualnih prava na premije dodijeljenih u 2013. godini utvrđuje se temeljem broja prihvatljivih životinja iz zahtjeva za dodjelu prava na premije u 2013. godini, a dodijeljena individualna prava primjenjivat će se do utvrđivanja novih uvjeta.

(4) Ukupan broj dodijeljenih individualnih prava na premije u 2013. godini ne smije prijeći nacionalni limit od 105.270 krava dojilja i 542.651 ovaca i koza.

(5) Ukoliko broj prihvatljivih životinja iz zahtjeva za dodjelu prava na premije u 2013. godini premašuje nacionalne limite iz stavka 4. ovoga članka, tada se broj dodijeljenih individualnih prava proporcionalno smanjuje.

(6) Uvjet za dodjelu individualnih prava na premije za krave dojilje i na premije za ovce i koze je stoka označena i upisana u JRDŽ u skladu s posebnim propisima.

(7) Individualna prava na premije za krave dojilje i na premije za ovce i koze realiziraju se godišnjim podnošenjem zahtjeva za realizaciju premije.

(8) Podnošenje zahtjeva za dodjelu prava na premije u 2013. godini ujedno znači i podnošenje zahtjeva za realizaciju premija.

(9) Premije se plaćaju iz omotnice za ZPP izravna plaćanja.

Premija za krave dojilje

Članak 26.

(1) U smislu ovoga poglavlja pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

1. Krava dojilja je krava mesne pasmine ili križanac s mesnom pasminom, a pripada stаду namijenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa.
2. Junica je žensko govedo mesne pasmine ili križanac s mesnom pasminom, starije od osam mjeseci koje se još nije telilo.

(2) Premija za krave dojilje realizira se ukoliko Korisnik drži najmanje 6 uzastopnih mjeseci, računajući od dana podnošenja zahtjeva, onoliko ženskih grla koliko je prijavio u zahtjevu, i gdje je minimalno 60% krava dojilja, a junica maksimalno 40% i ukoliko:

1. Korisnik ne isporučuje mlijeko ili mlječne proizvode sa svog gospodarstva tijekom 12 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva, ali te proizvode može prodavati u izravnoj prodaji ili
2. Korisnik isporučuje mlijeko ili mlječne proizvode, a posjeduje ukupnu individualnu kvotu koja ne prelazi 120.000 kg.

(3) Radi utvrđivanja broja prihvatljivih životinja za Korisnike iz stavka 2. ovoga članka, odnosno radi razvrstavanja krava u mlječna ili mesna stada, uzima se u obzir individualna mlječna kvota i prosječna godišnja proizvodnja mlječnih krava na razini države.

- (4) Prihvatljive životinje iz stavka 3. ovoga članka jesu krave dojilje i junice.
- (5) Premija iznosi 200 eura u kunskoj protuvrijednosti po prihvatljivoj životinji.

Članak 27.

(1) Dodjela novih individualnih prava na premije za krave dojilje vrši se kroz nacionalnu rezervu prava na premije za krave dojilje, novim poljoprivrednicima, mladim i drugim prioritetnim poljoprivrednicima.

(2) Nacionalnom rezervom prava na premije za krave dojilje upravlja Agencija za plaćanje.

(3) Broj dodijeljenih prava na premije za krave dojilje i broj prava na premije u nacionalnoj rezervi iz stavka 2. ovoga članka ne smije prijeći nacionalni limit iz članka 25. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Ako Korisnik proda ili na drugi način prenese svoje gospodarstvo, može prenijeti i prava na premije za krave dojilje Korisniku koji preuzima poljoprivredno gospodarstvo.

(5) Korisnik iz stavka 4. može prenijeti individualna prava na premije za krave dojilje u cijelosti ili djelomično drugim Korisnicima bez prijenosa vlastitoga poljoprivrednog gospodarstva.

(6) U slučaju prijenosa individualnih prava na premije za krave dojilje bez prijenosa gospodarstva, dio prenesenih prava u iznosu od 15%, predaje se bez naknade u korist nacionalne rezerve za premije.

Premija za ovce i koze

Članak 28.

- (1) U smislu ovoga poglavlja pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

1. Ovca je žensko grlo koje se najmanje jednom janjilo ili je starije od godine dana,
2. Koza je žensko grlo koje se najmanje jednom jarilo ili je starije od godine dana.

(2) Premija za ovce i koze realizira se ukoliko Korisnik drži životinje najmanje 100 dana, računajući od prvog dana nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva.

(3) Premija za koze iznosi 8,4 eura u kunskoj protuvrijednosti po grlu.

(4) Premija za ovce iznosi:

- 10,5 eura u kunskoj protuvrijednosti po grlu za Korisnike koji ne prodaju mlijeko i mliječne proizvode od ovčjeg mlijeka ili
- 8,4 eura u kunskoj protuvrijednosti po grlu za Korisnike koji prodaju mlijeko i mliječne proizvode od ovčjeg mlijeka.

(5) Minimalni broj ovaca i koza za koje Korisnik može podnijeti zahtjev je 10 grla.

Članak 29.

(1) Dodjela novih individualnih prava na premije za ovce i koze vrši se kroz nacionalnu rezervu prava na premije za ovce i koze, novim poljoprivrednicima, mladim i drugim prioritetnim poljoprivrednicima.

(2) Nacionalnom rezervom prava na premije za ovce i koze upravlja Agencija za plaćanje.

(3) Broj dodijeljenih prava na premije za ovce i koze i broj prava na premije u nacionalnoj rezervi iz stavka 2. ovoga članka ne smije prijeći nacionalni limit iz članka 25. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Ako Korisnik proda ili na drugi način prenese svoje gospodarstvo, može prenijeti i prava na premije za ovce i koze Korisniku koji preuzima poljoprivredno gospodarstvo.

(5) Korisnik iz stavka 4. može prenijeti individualna prava na premije za ovce i koze u cijelosti ili djelomično drugim Korisnicima bez prijenosa vlastitoga poljoprivrednog gospodarstva.

(6) U slučaju prijenosa individualnih prava na premije za ovce i koze bez prijenosa gospodarstva, dio prenesenih prava u iznosu od 15%, predaje se bez naknade u korist nacionalne rezerve za premije.

Specifična plaćanja

Članak 30.

(1) Specifična plaćanja isplaćuju se iz omotnice za ZPP izravna plaćanja, a temeljem zahtjeva Korisnika.

(2) Specifična plaćanja odnose se na:

a) potpore za:

- posebne vrste poljoprivrednih djelatnosti koje su važne za zaštitu ili unaprjeđenje okoliša,
- unaprjeđenje kakvoće poljoprivrednih proizvoda,
- unaprjeđenje trgovine poljoprivrednim proizvodima,
- provedbu strožih standarda dobrobiti životinja,
- posebne poljoprivredne djelatnosti kojima se stvaraju dodatne koristi za poljoprivredu i okoliš;

b) potpore za rješavanje posebnih problema s kojima su suočeni poljoprivrednici u sektorima mlijeka i mliječnih proizvoda, goveđeg i telećeg mesa, ovčjeg i kozjeg mesa u gospodarski ili ekološki osjetljivim područjima, ili u istim sektorima u vezi s gospodarski osjetljivim vrstama poljoprivrednih djelatnosti;

c) potpore u područjima u kojima se provode programi restrukturiranja i/ili razvoja kako bi se sprječilo napuštanje zemlje i/ili kompenzirao nepovoljniji položaj poljoprivrednika u tim područjima;

d) potpore u obliku doprinosa za premije za osiguranje usjeva, životinja i bilja;

e) potpore putem uzajamnih fondova za bolesti bilja i životinja i ekološke incidente.

(3) Gornja granica za stvaranje obaveza državnog proračuna Republike Hrvatske tijekom pojedine proizvodne godine za specifična plaćanja iznosi najviše 10% omotnice za ZPP izravna plaćanja.

(4) Gornja granica za stvaranje obaveza državnog proračuna Republike Hrvatske tijekom pojedine proizvodne godine za specifična plaćanja koja se dodjeljuju u obliku proizvodno vezanih plaćanja u pojedinim sektorima ograničena su na 3,5% omotnice za ZPP izravna plaćanja.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, specifična plaćanja koja se dodjeljuju u obliku proizvodno vezanih plaćanja u sektoru mlijeka i goveđeg mesa ograničena su na 10% omotnice za ZPP izravna plaćanja.

(6) Ministar pravilnikom iz članka 20. stavka 3. ovoga Zakona određuje vrste i visinu specifičnih plaćanja koja će se primjenjivati u pojedinoj proizvodnoj godini.

DIO II.

PLAĆANJA U IZNIMNO OSJETLJIVIM SEKTORIMA ZA PROIZVODNE GODINE 2013. DO 2015.

Članak 31.

(1) Plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima obuhvaćaju godišnja plaćanja za:

- šećernu repu, po hektaru,
- ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, po litri,
- duhan, po kilogramu,
- mliječne krave, po grlu i
- rasplodne krmače, po grlu.

(2) Zahtjev za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima za tekuću godinu podnosi se od 1. ožujka do 15. svibnja tekuće godine.

(3) Uvjeti za ostvarenje plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima jesu:

- minimalni obujam proizvodnje tijekom proizvodne godine (u dalnjem tekstu: minimalno poticana količine), a koji je utvrđen u Dodatku 3. ovoga Zakona,

- evidentirane površine iz zahtjeva u ARKOD sustavu,
- propisno označena i evidentirana grla iz zahtjeva u JRDŽ-u.

Članak 32.

(1) Maksimalni jedinični iznosi za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima utvrđeni su u Dodatku 3. ovoga Zakona.

(2) Ukoliko ukupna godišnja vrijednost zahtjeva za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima premaši Omotnicu za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima iz Dodatka 1. ovoga Zakona, maksimalni jedinični iznosi proporcionalno se smanjuju.

(3) Ukoliko je ukupna godišnja vrijednost zahtjeva za plaćanja u pojedinim iznimno osjetljivim sektorima manja od omotnica za plaćanja pojedinog sektora, razlika se proporcionalno raspoređuje na one sektore u kojima su zahtjevi premašili odgovarajuće omotnice iz Dodatka 1., vodeći pritom računa da maksimalni jedinični iznosi iz Dodatka 3. ovoga Zakona ne smiju biti prekoračeni.

(4) Opće odredbe iz Glave II., Poglavlja I. ovoga Zakona odgovarajuće se primjenjuju i na plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima.

Članak 33.

(1) Korisnici ostvaruju plaćanje za maslinovo ulje za prodane i isporučene količine kategorija ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje.

(2) Korisnici ostvaruju plaćanje za ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje ukoliko posjeduju najmanje 30 stabala maslina.

(3) Korisnici ostvaruju plaćanje za duhan I., II., III. i IV. klase za proizvedeni i predani list duhana na preradu registriranom obrađivaču duhana.

(4) Korisnici ostvaruju plaćanje za mliječne krave po kravi mliječne ili kombinirane pasmine u proizvodnji mlijeka kod kojih se provodi kontrola mliječnosti.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, kod Korisnika koji ostvaruje plaćanje za manje od 5 mliječnih krava, krave ne moraju biti u sustavu kontrole mliječnosti.

GLAVA III.

MJERE RURALNOG RAZVOJA

POGLAVLJE I.

MJERE RURALNOG RAZVOJA U 2013. GODINI

Članak 34.

Mjere ruralnog razvoja u 2013. godini obuhvaćaju:

1. mjere u sklopu IPARD programa ruralnog razvoja 2007. – 2013., prema Zakonu o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica o pravilima za suradnju u vezi s finansijskom pomoći Europske komisije Republici Hrvatskoj i provedbe pomoći u okviru komponente V. (IPARD) Instrumenta prepristupne pomoći (IPA) (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 10/2008),
2. potporu za osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi,
3. potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja,
4. potporu za ekološku poljoprivrednu proizvodnju,
5. potporu za integriranu poljoprivrednu proizvodnju,
6. potporu za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi,
7. potporu za organizaciju manifestacija,
8. potporu za proizvode s oznakama kvalitete i
9. potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja.

Članak 35.

(1) Opće odredbe iz Glave II. ovoga Zakona, osim odredbi članaka 15., 16., i 17. ovoga Zakona, odgovarajuće se primjenjuju i na IAKS mjere ruralnog razvoja.

(2) Način i uvjete provedbe nacionalnih mjera ruralnog razvoja te područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi utvrđuje ministar pravilnikom.

Članak 36.

(1) Korisnici potpore za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja ostvaruju pravo na potporu po grlu/kljunu upisane izvorne i zaštićene pasmine domaće životinje u JRDŽ i Središnji popis matičnih grla, odnosno Središnji registar kopitara, odnosno Središnji popis matičnih jata i matični popis ovlaštenih organizacija za uzgoj uzgojno valjanih kopitara.

(2) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na potporu ukoliko se obvežu da će tijekom obaveznog razdoblja držati u uzgoju izvorne i zaštićene pasmine domaćih životinja.

(3) Ministar pravilnikom iz članka 35. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje i prihvatljivost životinja u pogledu dobnih kategorija.

Članak 37.

(1) Korisnici potpore za ekološku poljoprivrednu proizvodnju i potpore za integriranu poljoprivrednu proizvodnju ostvaruju pravo na potporu po hektaru poljoprivrednog zemljišta koje je registrirano u ARKOD sustavu i koje je u sustavu kontrole ekološke, odnosno integrirane proizvodnje.

(2) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na potporu ukoliko se obvežu da će tijekom obaveznog razdoblja obavljati poljoprivrednu aktivnost na poljoprivrednom zemljištu u sustavu ekološke, odnosno integrirane proizvodnje.

Članak 38.

(1) Korisnici potpore za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi ostvaruju pravo na potporu po hektaru poljoprivrednog zemljišta koje je registrirano u ARKOD sustavu i koje se nalazi u području s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi.

(2) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na potporu ukoliko se obvežu da će tijekom obaveznog razdoblja obavljati poljoprivrednu aktivnost na poljoprivrednom zemljištu u području s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi.

Članak 39.

(1) Korisnici potpore za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja ostvaruju pravo na potporu po hektaru poljoprivrednog zemljišta koje je registrirano u ARKOD sustavu i na kojem se uzgaja izvorna/zaštićena vrsta/kultivar poljoprivrednog bilja.

(2) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na potporu ukoliko se obvežu da će tijekom obaveznog razdoblja uzgajati izvornu/zaštićenu vrstu/kultivar poljoprivrednog bilja.

(3) Ministar pravilnikom iz članka 35. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje i popis prihvatljivih izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja za potporu te kriterije vezane uz minimalne površine i gustoću nasada.

Članak 40.

(1) Agencija za plaćanja donosi Odluke kojima se utvrđuju prava i obveze Korisnika IAKS mjera ruralnog razvoja, u skladu s uvjetima iz pravilnika iz članka 35. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.

(3) Na Odluku iz stavka 1. ovoga članka Korisnik ima pravo podnijeti prigovor Povjerenstvu za prigovore u Agenciji za plaćanja u roku 30 dana od zaprimanja Odluke.

(4) Ministar pravilnikom iz članka 35. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje i umanjenja potpore i isključenja iz sustava potpore radi neispunjerenja obveza te radi nepravilnosti u vezi s veličinom prijavljenih površina za Korisnike iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Obavezno razdoblje za Korisnike IAKS mjera ruralnog razvoja traje najmanje dvije, a najviše pet godina, ovisno o trenutku prelaska na financiranje prema Programu ruralnog razvoja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Korisnicima IAKS mjera ruralnog razvoja koji će preći na financiranje prema Programu ruralnog razvoja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona, utvrdit će se novi početak obaveznog razdoblja.

Članak 41.

Mjera potpore za proizvode s oznakama kvalitete za 2013. godinu namijenjena je udrugama uključenim u postupak registracije proizvoda oznakama zemljopisnog podrijetla, izvornosti i tradicionalnog ugleda, u skladu s posebnim propisom.

Članak 42.

(1) Maksimalna visina javne potpore za mjere iz članka 34. točke 1. ovoga Zakona propisana je IPARD programom ruralnog razvoja 2007. – 2013. godine.

(2) Maksimalna visina javne potpore u 2013. godini za nacionalne mjere ruralnog razvoja utvrđena je u Dodatku 4., koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

(3) Gornja granica za stvaranje obaveza državnog proračuna Republike Hrvatske na godišnjoj razini za pojedine nacionalne mjere ruralnog razvoja (u dalnjem tekstu: omotnica za nacionalne mjere ruralnog razvoja) utvrđena je u Dodatku 5., koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

(4) Ukoliko ukupne godišnje vrijednosti zahtjeva za potporu u pojedinim nacionalnim mjerama ruralnog razvoja premaši omotnicu utvrđenu u Dodatku 5., maksimalne visine potpore za pojedine mjere utvrđene u Dodatku 4. proporcionalno se smanjuju.

(5) Ukoliko je ukupna godišnja vrijednost zahtjeva za potporu u pojedinim nacionalnim mjerama ruralnog razvoja manja od omotnica za pojedine mjere, razlika se proporcionalno raspoređuje na mjere u kojima su zahtjevi premašili odgovarajuće omotnice iz Dodatka 5. ovoga Zakona, vodeći pritom računa da maksimalna visina javne potpore utvrđena u Dodatku 4. ovoga Zakona ne smije biti prekoračena.

POGLAVLJE II.

MJERE RURALNOG RAZVOJA OD 2014. GODINE

Razvojni dokumenti

Članak 43.

(1) Mjere ruralnog razvoja koje će se financirati sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (u dalnjem tekstu: EAFRD fond) od 1. siječnja 2014. utvrđuju se u Programu ruralnog razvoja (u dalnjem tekstu: Program).

(2) Program se izrađuje prema kriterijima EU propisa kojima se definira potpora ruralnom razvoju putem Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD) (u dalnjem tekstu: EU propisi o ruralnom razvoju).

(3) Trošenje sredstava EAFRD fonda podrazumijeva i trošenje sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, u omjerima kako je predviđeno EU propisima o ruralnom razvoju.

(4) Program donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.

(5) Program odobrava Europska komisija, u skladu s odredbama EU propisa o ruralnom razvoju.

(6) Program se izrađuje za razdoblje od sedam godina.

Vrste mjera ruralnog razvoja (EAFRD mjere)

Članak 44.

(1) Vrste mjera ruralnog razvoja koje će se financirati kroz EAFRD fond (u dalnjem tekstu: EAFRD mjere), Korisnici mjera, kriteriji za ostvarivanje potpore, maksimalna visina javne potpore te način raspodjele sredstava EAFRD fonda između pojedinih mjera utvrđuju se Programom, u skladu s odredbama EU propisa o ruralnom razvoju.

(2) Javna potpora obuhvaća sredstva EAFRD i sredstva državnog proračuna Republike Hrvatske.

Tijela uključena u upravljanje i provedbu EAFRD mjera

Članak 45.

(1) Ustrojstvena jedinica nadležna za ruralni razvoj u Ministarstvu upravljačko je tijelo odgovorno za upravljanje i provedbu Programa.

(2) Odbor za praćenje provedbe Programa je tijelo odgovorno za praćenje provedbe i odobrenje prijedloga izmjena Programa, a imenuje ga ministar.

(3) Agencija za plaćanja tijelo je odgovorno za provedbu EAFRD mjera.

(4) Samostalna služba za akreditaciju Ministarstva je tijelo odgovorno za akreditaciju Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

(5) Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije je tijelo nadležno za reviziju rada Agencije za plaćanja.

Mreža za ruralni razvoj

Članak 46.

(1) Mreža za ruralni razvoj okuplja sve zainteresirane sudionike razvoja u ruralnom prostoru, i sudjeluje u pripremi i provedbi Programa.

(2) Uvjete i način uspostavljanja, organizaciju i djelovanje Mreže za ruralni razvoj propisuje ministar pravilnikom.

Provedba mjera ruralnog razvoja

Članak 47.

(1) EAFRD mjere provode se na temelju Programa, pravilnika koje donosi ministar i natječaja koje raspisuje Agencija za plaćanja.

(2) Administrativnu kontrolu zahtjeva za potporu u sklopu EAFRD mjera i kontrolu na terenu provodi Agencija za plaćanja.

GLAVA IV.

DRŽAVNA POTPORA

Članak 48.

(1) Državna potpora provodi se sukladno pravilima Europske unije o pružanju državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju, a obuhvaća:

1. plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima iz Glave II., Poglavlje II., Dio II. ovoga Zakona,
2. plaćanja u okviru nacionalnih mjera ruralnog razvoja iz Glave III. ovoga Zakona,
3. potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju financirane iz državnog proračuna Republike Hrvatske koje nisu obuhvaćene Glavom II. i Glavom III. ovoga Zakona, a uređene su posebnim propisima,
4. potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju financirane iz proračuna jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave (u daljem tekstu: lokalne potpore) i uređene njihovim aktima.

(2) Državna potpora kategorizira se kao:

1. postojeća državna potpora, u primjeni prije pristupanja i koja se želi primjenjivati u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju
2. nova državna potpora, koja će se primjenjivati nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju.

(3) Postojeća državna potpora prijavljuje se Europskoj komisiji u razdoblju do četiri mjeseca od dana pristupanja, nakon čega Europska komisija može pokrenuti postupak za ukidanje pojedinih mjera državne potpore koje nisu usklađene sa zajedničkim tržištem Europske unije.

(4) Nova državna potpora usklađena sa smjernicama Europske unije prijavljuje se Europskoj komisiji i smije se primjenjivati nakon odobrenja Europske komisije, o čemu Ministarstvo obavještava davatelja državne potpore.

(5) Pravila Europske unije o pružanju državne potpore, koja obuhvaćaju Smjernice za mjere državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju te odgovarajuće propise Europske unije, odlukom preuzima Vlada Republike Hrvatske.

Članak 49.

(1) Davatelji državne potpore u smislu ovoga Zakona jesu Republika Hrvatska putem ovlaštenih pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave te jedinice lokalne samouprave, jedinice područne (regionalne) samouprave.

(2) Davatelji državne potpore dužni su izvijestiti Ministarstvo o provedenim i isplaćenim potporama poljoprivredi i ruralnom razvoju, u skladu s pravilnikom iz članka 50. stavka 6. ovoga Zakona.

(3) Sredstva za ovu svrhu davatelji osiguravaju u svom proračunu.

Članak 50.

(1) Jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave mogu financirati mjere lokalne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju u skladu s pravilima u odluci iz članka 48. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave do 1. ožujka 2013. godine prijavljuju Ministarstvu postojeće mjere lokalne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju koje žele zadržati i nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

(3) Ministarstvo će prijavljene postojeće mjere lokalne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju iz stavka 2. ovoga članka prijaviti Europskoj komisiji sukladno članku 48. stavku 3. ovoga Zakona.

(4) Nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave nove mjere lokalne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju prijavljuju Ministarstvu koje ih prijavljuje Europskoj komisiji sukladno članku 48. stavku 4. ovoga Zakona.

(5) Jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave dostavljaju Ministarstvu podatke o provedbi lokalnih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju.

(6) Postupak prijave iz stavaka 2. i 4. ovoga članka, način dostavljanja podataka iz stavka 5. ovoga članka te način izvještavanja iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona propisuje ministar pravilnikom.

Članak 51.

(1) Ministarstvo vodi Registar državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju u koji se upisuju podaci o državnoj potpori iz članka 49. ovoga Zakona.

(2) Na temelju podataka iz Registra državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju Ministarstvo izrađuje godišnje izvješće za Europsku komisiju.

(3) Način i rokove za prijavu Europskoj komisiji, postupak prijave i način dostavljanja podataka od strane davatelja državne potpore, sadržaj i način vođenja registra o dodijeljenoj državnoj potpori i druga pitanja vezana uz državnu potporu propisuje pravilnikom ministar.

Članak 52.

Agencija za plaćanja obvezna je Ministarstvu pravodobno dostavljati podatke koji su potrebni za ispunjavanje obveza izvještavanja prema Europskoj komisiji.

GLAVA V.

UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 53.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.

(2) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja poljoprivredna inspekcija Ministarstva.

(3) Poslove poljoprivredne inspekcije u prvom stupnju obavljaju poljoprivredni inspektori u Ministarstvu i poljoprivredni inspektori u područnim jedinicama Ministarstva sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, a u drugom stupnju rješava Povjerenstvo za rješavanje o žalbama pri Ministarstvu čije članove imenuje Vlada Republike Hrvatske. Povjerenstvo čine tri člana koja se imenuju iz reda državnih službenika u Ministarstvu koji imaju završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomska stručna studija i najmanje pet (5) godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

Članak 54.

U provedbi inspeksijskog nadzora poljoprivredni inspektor ima sljedeća prava, dužnosti i ovlasti:

- pregledavati poljoprivredno zemljište, pregledavati poslovne i proizvodne prostore te objekte, pregledavati uređaje, robu, usjeve, nasade, stoku, poslovnu dokumentaciju i druge stvari kod nadziranih Korisnika,
- zatražiti i pregledati isprave s kojima se može utvrditi identitet osoba koje nazoče nadzoru i osoba zatečenih na mjestu nadzora,
- fotografirati ili snimiti osobe, poljoprivredno zemljište, prostore, objekte i drugo iz podstavka 1. ovoga stavka,
- uzimati uzorke robe i materijala za potrebe ispitivanja,
- provoditi uvid u isprave Korisnika koje se odnose na ostvarivanje potpore,
- izvršiti uvid u službene evidencije i baze podataka potrebne za obavljanje nadzora,

- provjeravati udovoljava li Korisnik uvjetima za ostvarivanje potpore,
- utvrđivati nezakonito ostvarivanje potpore,
- prikupljati podatke i obavijesti od odgovornih osoba, svjedoka i drugih osoba,
- nadzirati i ostalo propisano ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Članak 55.

(1) Ako poljoprivredni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrđi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propisi doneseni na temelju njega, naredit će rješenjem da se utvrđene nepravilnosti, odnosno nedostaci uklone u određenom roku.

(2) Poljoprivredni inspektor donijet će rješenje iz stavka 1. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije u roku 15 dana od dana završetka nadzora.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka poljoprivredni inspektor je ovlašten:

- naređiti povrat nezakonito ostvarenih sredstava,
- utvrditi da Korisnik potpore djelomično ili u cijelosti ne udovoljava uvjetima za ostvarivanje potpore,
- odrediti druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Članak 56.

(1) Inspekcijski nadzor provodi se prije i nakon isplate sredstava potpore.

(2) Ako poljoprivredni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora prije isplate sredstava utvrđi da nije udovoljeno uvjetima za ostvarivanje potpore, donijet će rješenje kojim utvrđuje da Korisnik potpore djelomično ili u cijelosti ne udovoljava uvjetima za ostvarivanje potpore.

(3) Ako poljoprivredni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora nakon isplate sredstava utvrđi da su sredstva potpore ostvarena nezakonito, rješenjem će naređiti povrat nezakonito ostvarenih sredstava potpore.

(4) Poljoprivredni inspektor donijet će rješenje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije u roku 15 dana od dana završetka nadzora.

(5) Korisnik je dužan izvršiti povrat sredstava u roku 30 dana od dana zaprimanja rješenja.

Članak 57.

(1) Rješenje iz članka 55. stavka 2. ovoga Zakona, poljoprivredni je inspektor dužan dostaviti Korisniku i Agenciji za plaćanja. Dokaz o primitku rješenja od strane Korisnika poljoprivredni inspektor dužan je dostaviti Agenciji za plaćanja najkasnije tri (3) dana od dana primitka elektronski ili putem pošte.

(2) Rješenje iz članka 55. stavka 2. ovoga Zakona, poljoprivredni je inspektor dužan dostaviti Agenciji za plaćanja najkasnije u roku osam dana od dana izvršnosti rješenja. Rješenje treba sadržavati potvrdu izvršnosti.

(3) U slučaju da Korisnik ne izvrši naređeni povrat sredstava u roku 30 dana od dana zaprimanja rješenja, poljoprivredni inspektor šalje zahtjev za provedbu postupka ovrhe i isti dostavlja na znanje Ministarstvu i Agenciji za plaćanja.

Članak 58.

(1) Protiv rješenja poljoprivrednog inspektora može se u roku 15 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba.

(2) O žalbi iz stavka 1. ovoga članka rješava Povjerenstvo za rješavanje o žalbama iz članka 53. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Kada o žalbi rješava Povjerenstvo iz članka 53. stavka 3. ovoga Zakona postupak do donošenja rješenja vodi službena osoba u Ministarstvu u opisu poslova koje je vođenje toga postupka, sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva.

(4) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Protiv rješenja Povjerenstva za rješavanje o žalbama donesenih na temelju ovoga Zakona žalba nije dopuštena već se može pokrenuti upravni spor.

Članak 59.

Na sva pitanja u svezi s inspekcijskim nadzorom koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o poljoprivredi.

GLAVA VI.

POVRAT SREDSTAVA

Članak 60.

(1) U slučaju administrativne pogreške koja za posljedicu ima pogrešnu isplatu, Agencija za plaćanja izdaje odluku kojom od Korisnika zahtijeva povrat neosnovano isplaćenih sredstava u roku 30 dana od dana dostave odluke Korisniku.

(2) U slučaju da se nakon izvršene isplate potpore Korisnicima, temeljem naknadne kontrole na terenu, utvrdi nepravilnost učinjena od strane Korisnika, Agencija za plaćanja izdaje Odluku o povratu sredstava kojom od Korisnika zahtijeva povrat isplaćenih sredstava u roku 30 dana od dostave Odluke Korisniku.

(3) Ukoliko Korisnik nije vratio sredstva iz stavaka 1. i 2. ovoga članka na taj iznos se nakon isteka roka obračunava zakonska zatezna kamata.

Članak 61.

(1) U slučaju nepoštivanja roka za povrat sredstava zatražen rješenjem inspektora ili odlukom Agencije za plaćanja, Agencija za plaćanja će za iznos duga izvršiti umanjenje prve sljedeće isplate za izravna plaćanja ili isplate za plaćanja u sklopu mjera ruralnog razvoja.

(2) U slučaju nemogućnosti naplate duga u razdoblju od godine dana, Agencija za plaćanja će zatražiti zaštitu svojih prava putem nadležnog suda.

(3) Tijekom trajanja sudskog postupka kao i tijekom trajanja ovršnog postupka, Agencija za plaćanja zadržava pravo da prvu sljedeću odobrenu isplatu umanji za iznos duga utvrđen Rješenjem inspekcije ili Odlukom Agencije za plaćanja. O naplaćenom iznosu duga od iznosa odobrene isplate, Agencija za plaćanja je dužna obavijestiti nadležni sud pred kojim se vodi postupak i Ministarstvo.

Članak 62.

(1) Korisnik je dužan davati točne podatke u namjeri ostvarivanja sredstava potpore.

(2) Korisnik je dužan na jedinstveni račun državnog proračuna Republike Hrvatske vratiti sredstva potpore dobivena na temelju netočnih podataka i/ili ako ih je ostvario protivno uvjetima i odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

(3) U slučaju da Korisnik iz stavka 2. ovoga članka ne vrati sredstva potpore u roku određenom rješenjem poljoprivrednog inspektora ili odlukom o povratu dužan je platiti zakonske zatezne kamate.

(4) Korisniku koji je nezakonito ostvario sredstva izravnih plaćanja za 50% umanjit će se isplata sredstava izravnih plaćanja po prvom sljedećem odobrenom zahtjevu za izravna plaćanja nakon što rješenje poljoprivrednog inspektora kojim naređuje povrat nezakonito ostvarenih sredstava izravnih plaćanja postane izvršno.

(5) Korisniku koji je nezakonito ostvario sredstva državne potpore za 50% umanjit će se isplata sredstava po prvom sljedećem odobrenom zahtjevu za državnu potporu nakon što rješenje poljoprivrednog inspektora kojim naređuje povrat nezakonito ostvarenih sredstava državne potpore postane izvršno.

(6) Korisniku koji je nezakonito ostvario potporu u sklopu IAKS mjera ruralnog razvoja za 50% umanjit će se isplata po prvom sljedećem odobrenom zahtjevu za plaćanja u sklopu IAKS mjera ruralnog razvoja, nakon što rješenje poljoprivrednog inspektora kojim naređuje povrat nezakonito ostvarene potpore u sklopu IAKS mjera ruralnog razvoja postane izvršno.

(7) Odstupanja između prijavljenih i stvarnih poljoprivrednih površina, odnosno između prijavljenog i stvarnog broja životinja koje ispunjavaju uvjete za isplatu izravnih plaćanja, državne potpore i plaćanja u sklopu IAKS mjera ruralnog razvoja, zbog kojih se vrše umanjenja isplata sukladno odredbama članka 13. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, nemaju posljedicu iz stavaka 4., 5. i 6. ovoga članka niti se smatraju prekršajem.

(8) Korisnici izravnih plaćanja, državne potpore i nacionalnih mjera ruralnog razvoja moraju čuvati isprave na temelju kojih su ostvarili potporu četiri godine od dana podnošenja zahtjeva na temelju kojeg su ostvarili pravo na potporu.

Članak 63.

(1) Isplata potpora vrši se isključivo na žiro račun Korisnika.

(2) U slučaju da Agencija za plaćanja ne raspolaže ispravnim podacima o računu Korisnika na koji je potrebno izvršiti isplatu odobrene potpore, Agencija za plaćanja će obavijestiti Korisnika da dostavi ispravne podatke o računu.

(3) Korisnik se obavezuje izvršiti ispravak računa najkasnije u roku tri godine od dana dostave obavijesti iz stavka 1. ovoga članka i ispravne podatke o računu dostaviti Agenciji.

(4) Ukoliko Korisnik ne postupi sukladno stavku 3. ovoga članka, gubi pravo na isplatu potpore koja je dospjela u roku 3 godine od dana primitka obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

GLAVA VII.

POVRAT SREDSTAVA IZ EU IZVORA

Članak 64.

(1) Republika Hrvatska ima pravo zadržati određeni postotak sredstava iz EU izvora koje je Korisnik vratio na ime duga zbog počinjenja nepravilnosti.

(2) Ovako prikupljena sredstva evidentirat će se na odvojenoj stavci u proračunu Ministarstva i koristit će se za pokrivanje troškova na ime povrata dospjelih dugova Europskoj komisiji, a koje Korisnici nisu vratili Agenciji za plaćanja.

Članak 65.

(1) Republika Hrvatska ima pravo zadržati 25% iznosa za koji se Korisniku umanjuje isplata po određenom zahtjevu zbog kršenja pravila višestruke sukladnosti.

(2) Ovako prikupljena sredstva evidentirat će se na odvojenoj stavci u proračunu Ministarstva i koristit će se za pokrivanje troškova na ime povrata dospjelih dugova na račun Europske unije, a koje Korisnici nisu vratili Agenciji za plaćanja.

Članak 66.

(1) Republika Hrvatska nije dužna izvršiti povrat duga Europskoj komisiji ukoliko EU izvor duga za pojedino plaćanje jednom Korisniku ne prelazi 100 eura u kunskoj protuvrijednosti.

(2) Sredstva od povrata za takve dugove evidentirat će se odvojeno i koristit će se za pokrivanje troškova na ime povrata dospjelih dugova na račun Europske unije, a koje Korisnici nisu vratili Agenciji za plaćanja.

GLAVA VIII.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 67.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne čuva isprave sukladno odredbi članka 62. stavka 8. ovoga Zakona,
2. sprječava ili ometa poljoprivrednog inspektora u obavljanju inspekcijskog nadzora ili kontrolora u provođenju kontrole na terenu,
3. ne dopušta uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju,
4. sprječava privremeno oduzimanje poslovnih knjiga i druge dokumentacije kao i oduzimanje predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u sudskom postupku,
5. na zahtjev poljoprivrednog inspektora ne dostavi u određenom roku poslovnu dokumentaciju ili podatke koji su potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora,
6. ne postupi po izvršnom rješenju nadležnog poljoprivrednog inspektora.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 8.000,00 do 18.000,00 kuna.

GLAVA IX.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 68.

(1) Program iz članka 43. ovoga Zakona donijet će Vlada Republike Hrvatske do 31. svibnja 2013. godine.

(2) Ministar će donijeti propise iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona u roku 30 dana od dana odobrenja Programa od strane Europske komisije.

(3) Ministar će donijeti propis iz članka 20. stavka 3. ovoga Zakona u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Odluku iz članka 48. stavka 5. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske će donijeti u roku 2 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Ministar će donijeti propis iz članka 50. stavka 6. ovoga Zakona u roku 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Sljedeći propisi doneseni na temelju Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012) ostaju na snazi do donošenja novih propisa:

1. Pravilnik o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji (Narodne novine, broj 10/2010),
2. Pravilnik o dobrom poljoprivrednim i okolišnim uvjetima (Narodne novine, broj 89/2011),
3. Pravilnik o sustavu savjetovanja poljoprivrednika vezano uz višestruku sukladnost (Narodne novine, broj 22/2010),
4. Pravilnik o načinu prijavljivanja i izvještavanja o državnim potporama poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, broj 76/2011),
5. Pravilnik o ostvarivanju prava na potporu osiguranja od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi (Narodne novine, broj 33/2012),
6. Pravilnik o potpori za kapitalna ulaganja u poljoprivredi (Narodne novine, br. 46/2011 i 103/2011),
7. Pravilnik o područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi (Narodne novine, broj 44/2011),
8. Pravilnik o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (Narodne novine, broj 149/2011).

(7) Pravilnik o provedbi izravnih plaćanja i pojedinih mjera ruralnog razvoja za 2012. godinu (Narodne novine, br. 25/2012 i 51/2012) ostaje na snazi dok se ne dovrše postupci započeti po njegovim odredbama.

Članak 69.

Odredbe članka 62. stavaka 4., 5. i 6. ovoga Zakona odgovarajuće se primjenjuju i na Korisnike državne potpore koji su na temelju Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005 - ispravak, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009) i Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010) izgubili pravo na podnošenje novog zahtjeva za stjecanje prava na državnu potporu u roku od jedne godine, računajući od dana konačnosti rješenja kojim poljoprivredni inspektor naređuje Korisniku povrat sredstava.

Članak 70.

(1) Postupci započeti po odredbama Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012) dovršit će se po odredbama toga Zakona.

(2) Postupci vezani uz obradu zahtjeva za IAKS mjere ruralnog razvoja u 2012. godini započeti po odredbama Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012) i Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i pojedinih mjera ruralnog razvoja za 2012. godinu (Narodne novine, br. 25/2012 i 51/2012), dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona u pogledu trajanja obaveznog razdoblja prema članku 40. stavku 5. ovoga Zakona.

(3) Postupci vezani uz obradu zahtjeva za izravna plaćanja za proizvodnu 2012. godinu započeti po odredbama Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012) i Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i pojedinih mjera ruralnog razvoja za 2012. godinu (Narodne novine, br. 25/2012 i 51/2012) dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona u pogledu:

- visine izravnih plaćanja,
- uvjeta za utvrđivanje vrijednosti prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti i posebnih prava na plaćanje za Korisnike bez zemljišta i
- dinamike isplate

(4) Za potrebe pravilne primjene odredbe iz stavka 3. ovoga članka, sljedeći pojmovi u smislu ovoga Zakona znače:

- „pašnjak“ ima značenje „livada i pašnjak“, kako je propisano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012),
- „prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti“ imaju značenje „dodata prava na plaćanje“, kako je propisano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012),
- „posebna prava na plaćanje za Korisnike bez zemljišta“ imaju značenje „posebna prava na plaćanje za poljoprivredna gospodarstva bez zemljišta“, kako je propisano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012),
- „plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima“ imaju značenje „državna potpora za posebno osjetljive sektore“, kako je propisano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012),
- „specifična plaćanja“ imaju značenje „posebna proizvodno vezana potpora“, kako je propisano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012),
- „omotnica za ZPP izravna plaćanja“ ima značenje „nacionalna omotnica“, kako je propisano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012).

(5) Za potrebe pravilne primjene odredbe iz stavka 3. ovoga članka u pogledu uvjeta za utvrđivanje vrijednosti prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti i posebnih prava na plaćanje za Korisnike bez zemljišta, Korisniku se vrijednost prava proporcionalno smanjuje u slučaju smanjenja obujma proizvodnje u odnosu na referentnu 2011. godinu.

(6) Za potrebe pravilne primjene odredbe iz stavka 3. ovoga članka, isplate za proizvodnu 2012. godinu vrše se u 2012., 2013. i 2014. godini.

Članak 71.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012), osim odredbi članka 83. stavka 1. koje ostaju na snazi do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 72.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članka 64., 65. i 66. ovoga Zakona što se odnose na povrat sredstava iz EU izvora, a koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

PRILOZI

Dodatak 1. Omotnica za ZPP izravna plaćanja i omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima prema članku 21.

Omotnica za ZPP izravna plaćanja, eura u kunskoj protuvrijednosti		
Komponente	Oznaka	Gornja granica obaveza
Prava na regionalno plaćanje	RP	= ZPP – NR – PVP – SP
Prava na plaćanje iz Nacionalne rezerve	NR	74.600.000,00
Mlijeko (kravlje, ovčje i kozje)		39.404.088,00
Tov goveda		27.773.828,00
Ovce i koze		3.836.640,00
Duhan		3.585.444,00
Proizvodno vezana plaćanja	PVP	26.535.317,00
Krave dojilje		21.054.000,00
Ovce i koze		5.481.317,00
Specifična plaćanja	SP	do 10% omotnice za ZPP
Ukupno	ZPP	373.000.000,00
Omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima, kn		
Mliječne krave		48.000.000,00
Krmače		33.120.000,00
Šećerna repa		30.969.000,00
Maslinovo ulje		15.380.000,00
Duhan		40.125.780,00
Ukupno		167.594.780,00

Dodatak 2. Posebna nacionalna rezerva za razminirano zemljište za razdoblje od 2013. do 2022. godine prema članku 24.

Godina	Maksimalna godišnja vrijednost, eura u kunskoj protuvrijednosti	
	RH	EU
2013.	7.200.000,00	2.400.000,00
2014.	6.720.000,00	2.880.000,00
2015.	6.240.000,00	3.360.000,00
2016.	5.760.000,00	3.840.000,00
2017.	4.800.000,00	4.800.000,00
2018.	3.840.000,00	5.760.000,00
2019.	2.880.000,00	6.720.000,00
2020.	1.920.000,00	7.680.000,00
2021.	960.000,00	8.640.000,00
2022.	0	9.600.000,00

Dodatak 3. Minimalno poticane količine i maksimalni jedinični iznosi za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima prema članku 31.

Vrsta izravnog plaćanja	Minimalno poticane količine	Maksimalni jedinični iznos, kn
Šećerna repa, ha	1	1.395,00
Ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, l	50	10,00
Duhan, kg	sve isporučene količine	3,35
Mliječne krave, grlo	1	836,00
Rasplodne krmače, grlo	6	530,00

Dodatak 4. Maksimalna visina javne potpore u 2013. godini prema članku 42.

Mjera	Maksimalna visina potpore
Osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi	<p>– do 25% troška premije osiguranja godišnje godišnje, do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 3.000,00 kn/grlu goveda – 2.000,00 kn/grlu konja – 1.000,00 kn/grlu magarca – 700,00 kn/grlu svinje – 350,00 kn/grlu ovce i koze – 150,00 kn/kljunu zagorskog purana – 60,00 kn/kljunu kokoši hrvatice
Očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja	<p>godišnje, do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 4.300,00 kn/ha za povrće i višegodišnje nasade – 2.646,00 kn/ha za oranice – 1.323,00 kn/ha za livade i pašnjake
Ekološka poljoprivredna proizvodnja	<p>godišnje, do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1.000,00 kn/ha za povrće – 800,00 kn/ha za oranice i višegodišnje nasade
Integrirana poljoprivredna proizvodnja	<p>godišnje, do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1.050,00 kn/ha za brdsko-planinska područja i otoke – 250,00 kn/ha za ostala područja
Teži uvjeti gospodarenja u poljoprivredi	<p>godišnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za znanstveno-stručne skupove - do 150,00 kn po sudioniku skupa, ali ne više od 30.000,00 kn po manifestaciji i organizatoru - za gospodarske manifestacije - do 300 kn po izlagaču, ali ne više od 45.000,00 kn po manifestaciji i organizatoru - za lokalno-tradicijske manifestacije – do 5.000,00 kn po manifestaciji i organizatoru
Organizacija manifestacija	<p>godišnje do 50.000,00 kn po udruzi koja je registrirala oznaku</p>
Proizvodi s oznakama kvalitete	<p>godišnje, do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 700,00 kn/ha višegodišnjih nasada – 800,00 kn/ha povrtnih kultura - 500,00 kn/ha ratarskih kultura
Očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja	

Dodatak 5. Omotnica za nacionalne mjere ruralnog razvoja prema članku 42.

Mjera	Gornja granica za stvaranje obveza, kn
Osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi	30.000.000,00
Očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja	23.500.000,00
Ekološka poljoprivredna proizvodnja	84.964.732,00
Integrirana poljoprivredna proizvodnja	29.177.955,00
Teži uvjeti gospodarenja u poljoprivredi:	
- za brdsko-planinska područja i otoke	53.580.803,00
- za ostala područja	50.867.741,00
Organizacija manifestacija	5.000.000,00
Proizvodi s oznakama kvalitete	500.000,00
Očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja	10.000.000,00

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Člankom je propisano područje uređenja ovoga Zakona.

Uz članak 2.

U članku se navode akti Europske unije s kojima se Zakon usklađuje.

Uz članak 3.

Predloženim odredbama propisuju se definicije u smislu ovoga Zakona. Usklađuju se definicije Korisnika izravnih plaćanja i poljoprivrednog gospodarstva s definicijama Europske unije.

Uz članak 4.

Propisuje se koje uvjete višestruke sukladnosti trebaju ispunjavati Korisnici izravnih plaćanja, a uvjete, rokove i način umanjenja prava za neizvršavanje obveze propisat će ministar pravilnikom.

Kao rezultat pristupnih pregovora ugrađene su odredbe glede korištenja i prenamjene pašnjaka.

Uz članak 5.

Člankom je uređeno da se svi Korisnici koji ostvaruju pravo na izravna plaćanja mogu uključiti u sustav savjetovanja poljoprivrednika u pogledu ispunjavanja uvjeta višestruke sukladnosti.

Uz članke 6. do 9.

Propisuju se sastavni dijelovi integriranog sustava za administraciju izravnih plaćanja (IAKS-a).

Uz članak 10.

Propisuju se slučajevi više sile ili iznimne okolnosti koje se uzimaju u obzir pri obradi zahtjeva za izravna plaćanja.

Uz članke 11. do 13.

Propisuje se provođenje administrativne kontrole i kontrole na terenu, određuju se umanjenja i isključenja od isplata sredstava izravnih plaćanja.

Uz članak 14.

Propisuje se donošenje Odluke o ostvarivanju prava na izravna plaćanja od strane Agencije za plaćanja koja se Korisniku dostavlja putem Agronet sustava i mogućnost Korisnika da na Odluku podnese prigovor.

Uz članak 15.

Uređuje se način obračuna prava na isplatu izravnih plaćanja po Korisniku u jednoj proizvodnoj godini te se navodi redoslijed prilagodbi tog iznosa. Obračun prava provodi se do 15. svibnja godine koja slijedi nakon godine podnošenja zahtjeva.

Uz članak 16.

Člankom su propisani uvjeti, način i rokovi isplate izravnih plaćanja Korisniku za jednu proizvodnu godinu.

Uz članak 17.

Određuju se minimalni zahtjevi za primanje izravnih plaćanja koji su iskazani u veličini prihvatljive površine i visini zatraženih izravnih plaćanja.

Uz članak 18.

Propisuje se minimalni obujam proizvodnje za ostvarenje državne potpore za iznimno osjetljive sektore.

Uz članak 19.

Propisuje se da Korisnici - fizičke osobe koje su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarili više od 48.000,00 kuna primitaka od izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja jesu obveznici poreza na dohodak ili dobit po osnovi obavljanja djelatnosti poljoprivrede.

Uz članke 20. do 21.

Uređena je primjena izravnih plaćanja te omotnice za ZPP izravna plaćanja i omotnice za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima. Omotnice predstavljaju gornju granicu za stvaranje obveza državnog proračuna Republike Hrvatske tijekom jedne proizvodne godine za tu vrstu izravnih plaćanja. Sredstva za omotnicu za ZPP izravna plaćanja se od 2013. proizvodne godine osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunu Europske unije, dok se sredstva za financiranje izravnih plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima osiguravaju isključivo u državnom proračunu Republike Hrvatske. Isto tako, propisuje se da se isplate izravnih plaćanja Korisnicima proporcionalno smanjuju s obzirom na raspoloživa sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Uz članak 22.

Uređuje se dodjela prava na regionalno plaćanje koja su dio ZPP izravnih plaćanja. Prava na regionalno plaćanje dodjeljuju se Korisnicima u 2013. godini, a temeljem broja hektara prihvatljivih površina prijavljenih u zahtjevu za proizvodnu 2013. godinu. Podnošenje zahtjeva za dodjelu prava na regionalno plaćanje u 2013. godini ujedno predstavlja i podnošenje zahtjeva za realizaciju tih prava u 2013. godini. Uređen je način izračuna vrijednosti izravnih plaćanja, te se određuju različite vrijednosti prava na regionalno plaćanje za pašnjake i za ostale vrste korištenja zemljišta.

Uz članak 23.

Uređuje se dodjela prava na plaćanje iz nacionalne rezerve koja je dio omotnice za ZPP izravna plaćanja (do 20%), i to za Korisnike koji se nalaze u posebnom položaju radi prijelaza na jedinstveno plaćanje (Korisnici u sektoru mlijeka, tova goveda, ovaca i koza te duhana), nove Korisnike koji su započeli obavljati poljoprivrednu aktivnost, Korisnicima koji se nalaze u posebnoj situaciji (Korisnici koji su u 2012. godini okončali investicije u sektoru mlijeka, tova goveda, ovaca i koza) ili onima koji se nalaze u područjima u kojima se provode programi restrukturiranja ili razvojni programi. Također je propisano da prava koja se dodjeljuju uz nacionalne rezerve ne mogu imati vrijednost veću od 5.000 eura, te da se dodjeljuju u obliku prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti, novih prava na regionalno plaćanje ili posebnih prava na plaćanje Korisnicima bez zemlje. Uređeni su uvjeti za dodjelu i realizaciju prava na plaćanje iz nacionalne rezerve.

Uz članak 24.

Propisana je dodjela prava iz nacionalne rezerve za razminirano zemljište kao specifična vrsta prava na plaćanja koja su omogućena Republici Hrvatskoj temeljem rezultata pregovora u poglavljju 11. "Poljoprivreda i ruralni razvoj".

Uz članke 25. do 29.

Propisan je način i uvjeti za dodjelu proizvodno vezanih plaćanja koja obuhvaćaju godišnje premije za krave dojilje i premije za ovce i koze.

Uz članak 30.

Postavljen je pravni okvir za mogućnost korištenja specifičnih plaćanja u poljoprivredi za koja se iz nacionalne omotnice za ZPP izravna plaćanja može izdvojiti najviše 10%, odnosno do 3,5% za specifična plaćanja koja se dodjeljuju u obliku proizvodno vezanih plaćanja u pojedinim sektorima, osim u sektorima mlijeka i goveđeg mesa za koje se može izdvojiti do 10% nacionalne omotnice.

Uz članke 31. do 33.

Uređena su plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima (šećerna repa, ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, duhan, mliječne krave, rasplodne krmače) za koje će Republika Hrvatska u prijelaznom razdoblju osigurati sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Uz članke 34. do 42.

Odredbama ovih članaka uređuju se mjere ruralnog razvoja u 2013. godini, način njihove provedbe i financiranje. One obuhvaćaju mjere u sklopu IPARD programa ruralnog razvoja, potporu za osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi, potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, potporu za ekološku i integriranu poljoprivrednu proizvodnju, potporu za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi, potporu za organizaciju manifestacija, potporu za proizvode s oznakama kvalitete i potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja. Maksimalna visina javne potpore za ove mjere propisana je u Dodatku 4. Zakona, a omotnica za nacionalne mjere ruralnog razvoja osim IPARD-a propisana je u Dodatku 5. Zakona.

Uz članke 43. do 47.

Odredbama ovih članaka uspostavlja se administrativna infrastruktura potrebna za provedbu mjera ruralnog razvoja koje će se financirati sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj – EAFRD, u razdoblju od 2014. godine. Ova infrastruktura obuhvaća:

- donošenje Program ruralnog razvoja,
- definiranje mjera, uključujući intenzitet potpore, koje se mogu financirati sredstvima EAFRD (Dodatak 4. Zakona), a planiraju se u Programu ruralnog razvoja
- određivanje tijela uključenih u upravljanje i provedbu EAFRD mjera i
- propisivanje načina provedbe mjera.

Uz članke 48. do 52.

Definiraju se plaćanja u okviru Državne potpore, koja se plaćaju isključivo iz državnog proračuna Republike Hrvatske, i koja se kategoriziraju u skupinu postojeće državne potpore i nove državne potpore. Republika Hrvatska sukladno Ugovoru o pristupanju ima mogućnost u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja zadržati plaćanja postojeće državne potpore ukoliko ih prijavi Europskoj komisiji u razdoblju od četiri mjeseca od dana pristupanja. U slučaju da se radi o novoj državnoj potpori potrebno je provesti postupak prijave koji podrazumijeva odobravanje mjere od strane Europske komisije. Utvrđeni su i davatelji državne potpore, postupak prijave postojeće državne potpore te način evidencije državne potpore.

Uz članke 53. do 59.

Člancima je uređen upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona te prava, dužnosti i ovlasti poljoprivrednog inspektora u provedbi inspekcijskog nadzora.

Također je propisano da inspektor donosi rješenje ako u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi povredu ovoga Zakona i propisa doneesenih na temelju njega te koje upravne mjere može poduzeti radi otklanjanja nezakonitosti.

Uz članke 60. do 63.

Propisuju se slučajevi i način povrata sredstava od strane Korisnika koja su krivo isplaćena Korisniku zbog administrativne pogreške ili ukoliko je naknadnom kontrolom nakon isplate utvrđena nepravilnost kod Korisnika.

Uz članke 64. do 66.

Člancima je propisano da Republika Hrvatska može zadržati određeni postotak sredstava iz EU izvora koje je Korisnik obvezan vratiti u slučaju počinjene nepravilnosti ili da može zadržati određeni postotak iznosa za koji se Korisniku umanjuje isplata zbog kršenja pravila višestruke sukladnosti. Također je uređeno da ukoliko je dug za pojedino plaćanje po Korisniku manji od 100 eura u kunskoj protuvrijednosti Republika Hrvatska nije dužna izvršiti povrat duga Europskoj komisiji.

Uz članak 67.

Propisuju se prekršajne odredbe.

Uz članke 68. do 72.

Propisuju se prijelazne i završne odredbe te stupanje na snagu Zakona.

Vezano uz prijelazne odredbe u članku 69. Korisnicima potpora kojima je rješenjem poljoprivrednih inspektora donesenih na temelju Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009) i Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010) naređen povrat potpora, izgubili su pravo na podnošenje zahtjeva za potpore po navedenim zakonima u razdoblju od jedne godine od dana konačnosti rješenja.

Stupanjem na snagu Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012) u prijelaznim odredbama je određeno da se više ne primjenjuje gubitak prava već se i na takove korisnike primjenjuju odredbe članka 3. stavaka 6. i 7. citiranog Zakona koje govore o umanjenju isplate sredstava izravnih plaćanja odnosno mjera ruralnog razvoja za 50%. U prijedlogu odredbe članka 69. ovoga Zakona želi se na isti način urediti pitanje sankcija za korisnike koji su ostvarili potporu temeljem Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009) i Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010). S obzirom da je ovakav način postupanja povoljniji za korisnika predlaže se retroaktivna primjena odredbi ovoga Zakona na korisnike potpore sukladno Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009) i Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010).

Vezano uz prijelazne odredbe u članku 70. propisano je da će se za proizvodnu 2012. godinu primjenjivati odredbe iz ovoga prijedloga Zakona koje se odnose na financiranje 2012. godine, odnosno na utvrđivanje visine izravnih plaćanja, uvjeta za utvrđivanje vrijednosti prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti i posebnih prava na plaćanje za Korisnike bez zemljišta i na dinamiku isplata. Pri tome će se primjenjivati mehanizam proporcionalnog smanjenja vrijednosti prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti i posebnih prava na plaćanje za Korisnike bez zemljišta u slučaju da je obujam proizvodnje u 2012. godini smanjen u odnosu na 2011. godinu. Takav mehanizam neće se primjenjivati u 2013. godini, odnosno nakon ulaska u Europsku uniju, s obzirom da od 2013. godine navedena prava sukladno pozitivnim propisima Europske unije ne smiju biti proizvodno vezana.